

2017-10-05
S2017/05457/FS**Socialdepartementet**Socialstyrelsen
106 30 Stockholm

Uppdrag att pröva förslag till arbetsprocess för nivåstrukturerad av högspecialiserad vård

Regeringens beslut

Regeringen ger Socialstyrelsen i uppdrag att pröva det förslag till arbetsprocess för nivåstrukturerad av högspecialiserad vård som Socialstyrelsen presenterade i juni 2017. Arbetsprocessen ska prövas inom ett begränsat antal vårdområden. Socialstyrelsen bör, parallellt med att pröva arbetsprocessen inom pilotområdena, påbörja arbetet med nivåstrukturerad vård även inom ytterligare vårdområden.

Socialstyrelsen ska hålla regeringen (Socialdepartementet) uppdaterad om hur arbetet fortskrider.

Socialstyrelsen ska senast den 15 juni 2018 ha avslutat arbetet inom de utvalda vårdområdena.

Bakgrund

Sedan 2007 koncentreras högspecialiserad vård i Sverige genom systemet för rikssjukvård. Det är Socialstyrelsen som beslutar om vilken hälso- och sjukvård som ska utgöra rikssjukvård och var den ska bedrivas. Vid Socialstyrelsen finns ett särskilt beslutsorgan inrättat för detta ändamål, Rikssjukvårdsnämnden. Rikssjukvårdsnämnden har valt att begränsa definitionen för rikssjukvård till vård av rikskaraktär med ett upptagningsområde som omfattar minst två sjukvårdsregioner utöver den egna. Rikssjukvård kan därmed bara bedrivas på som mest två enheter i landet.

Systemet med rikssjukvård har bl.a. kritiserats för att rikssjukvården har kommit att utgöra en alltför begränsad del av den högspecialiserade vården.

Det har även kritiserats för att berednings- och beslutsprocessen är för tidskrävande och ineffektiv i förhållande till antalet beslutade tillstånd.

I november 2015 överlämnades betänkandet *Träning ger färdighet – Koncentrera vården för patientens bästa* (SOU 2015:98) till regeringen. I betänkandet föreslås att en ny beslutsprocess för högspecialiserad vård införs, som ersätter dagens rikssjukvård vid Socialstyrelsen och den nationella nivåstruktureringen av cancervården. Socialstyrelsen föreslås bli ansvarig myndighet. Regeringen fattade i september 2017 beslut om en lagrådsremiss med syfte att införa en ny beslutsprocess för den högspecialiserade vården.

Ärendet

Regeringen anser att högspecialiserad vård behöver koncentreras till färre enheter i landet, för en mer jämlik och säker hälso- och sjukvård. Som ett led i denna omställning gav regeringen i januari 2017 Socialstyrelsen i uppdrag att ta fram en arbetsprocess för att nivåstrukturera den högspecialiserade vården och för att fasa ut dagens system för rikssjukvård. Det ingick i uppdraget att lämna förslag på hur relevanta delar av den nya arbetsprocessen kan testas för ett utvalt område.

I redovisningen av uppdraget (juni 2017) föreslår Socialstyrelsen att arbetsprocessen prövas under hösten 2017 genom att två vårdområden väljs ut som pilotområden och att sakkunniggrupper tillsätts inom dessa områden. Enligt Socialstyrelsens tidsplan fortsätter arbetet inom pilotområdena under det första halvåret 2018. Socialstyrelsen föreslår därefter en sekventiell start av arbetet med nivåstrukturering av ytterligare vårdområden.

Med anledning av Socialstyrelsens redovisning ger regeringen Socialstyrelsen i uppdrag att pröva det förslag till arbetsprocess för nivåstrukturering av högspecialiserad vård som Socialstyrelsen presenterade i juni 2017. Arbetsprocessen prövas inom ett begränsat antal vårdområden.

Regeringens avsikt är att senare ge Socialstyrelsen i uppdrag att utse sakkunniggrupper som ska gå igenom samtliga sjukdomsgrupper och lämna förslag till vilken hälso- och sjukvård som ska utgöra högspecialiserad vård.

Det aktuella uppdraget till Socialstyrelsen är nära sammankopplat med den nya beslutsprocess som föreslås i lagrådsremissen om den högspecialiserade vården.

På regeringens vägnar

Ylva Johansson

Anne Wisten

Kopia till

Statsrådsberedningen/Internrevisionen

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA

Finansdepartementet/K

Utbildningsdepartementet/F

Regeringskansliets förvaltningsavdelning/EKOL

Socialutskottet

Sveriges Kommuner och Landsting